

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

Contactpersoon	Telefoonnummer
Surmarie Hortencia (Cft)	+5999 461 9081
Datum	E-mail
27 november 2012	info@cft.an
Ons kenmerk	Uw kenmerk
Cft 201201112	
Pagina	Bijlagen
1/5	-

Onderwerp
Reactie Cft derde uitvoeringsrapportage

Geachte heer Tuitt,

Op 23 november 2012 heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de derde uitvoeringsrapportage (UR) over het derde kwartaal van 2012 van Sint Maarten ontvangen. De derde UR dient conform de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rijkswet) uiterlijk zes weken na afloop van het kwartaal te worden ingediend bij het Cft en de Staten. Het Cft is verheugd de derde UR tijdig te hebben ontvangen. Het Cft gaat er voorts vanuit dat de derde UR, conform de bepalingen van de Rijkswet, ook aan de Staten van Sint Maarten is aangeboden. Omwille van een volledige informatievoorziening aan de Staten heeft het Cft dan ook besloten om een afschrift van zijn adviezen op de uitvoeringsrapportages aan de Staten te sturen.

Volledigheid van de uitvoeringsrapportage

Het Cft hanteert bij de beoordeling van de volledigheid van de UR de in de Rijkswet opgenomen vereiste onderwerpen. In de reactie van het Cft op de tweede UR heeft het Cft een aantal punten opgenomen waarmee in de derde UR rekening zou moeten worden gehouden. Het Cft wil hierbij de volgende kanttekeningen plaatsen:

1. In de derde UR is informatie opgenomen over de resterende verplichtingenruimte, maar ontbreekt de toelichting op mee- en tegenvallers en nieuwe beleidsvoornemens. Het Cft ziet graag in deze toelichting meer analyse in termen van 'p' en 'q'. In tegenstelling tot de tweede UR is nu wel een overzicht opgenomen naar kostensoort van de realisaties van de lasten in vergelijking met de begroting. Echter ook hier ontbreekt er een toelichting.

**College financieel toezicht Curaçao en
Sint Maarten**
De Rouvilleweg 39
Curaçao

Telefoon (+5999) 461 9081
Telefax (+5999) 461 9088
E-mail info@cft.an
Internet www.cft.an

2. Er is een prognose opgenomen m.b.t. de baten, echter ontbreekt een prognose m.b.t. de lasten. Op basis hiervan kan alsnog geen beeld gevormd worden over het resultaat op de gewone dienst ultimo boekjaar.
3. De oude betalingsachterstanden vormen een bedreiging voor de toekomst. Betalingsachterstanden die zich ook bij andere fondsen of belangrijke crediteuren van de overheid kunnen voordoen vormen een bedreiging voor de begroting en de liquiditeitspositie. Het Cft had verzocht om met ingang van de derde UR 2012 als onderdeel van de uitvoeringsrapportage geïnformeerd te worden over het bestaan en de omvang van de betalingsachterstanden. Het Cft heeft weliswaar deelgenomen aan de besprekingen met het APS en de SVZ en is derhalve bekend met de uitkomsten van die besprekingen maar dit geldt niet voor de Raad van Ministers en de Staten. Deze informatie dient derhalve onderdeel uit te maken van de UR.
4. Om inzicht te krijgen in de liquiditeitspositie en de ruimte daarin om bestaande betalingsachterstanden in te lopen, is door het Cft een liquiditeitsprognose opgevraagd in de vorige UR. De liquiditeitspositie is wel opgenomen in de derde UR, echter ontbreekt nog een prognose.

Het Cft verzoekt u met klem om bovengenoemde punten in het vervolg wel in aanmerking te nemen.

Normen van artikel 15 Rijkswet

Een sluitende begroting

De gerapporteerde realisaties van de baten (ANG 320,4 miljoen) en lasten (ANG 325,8 miljoen) geven per het eind van het derde kwartaal een beeld van een op dat moment niet sluitende begroting met een tekort van ANG 5,4 miljoen op de gewone dienst. Tevens is er op de kapitaaldienst sprake van een tekort van ANG 32,4 miljoen. Het Cft gaat ervan uit dat gezien de gepresenteerde cijfers afkomstig zijn uit de administratie de UR een redelijk betrouwbaar beeld zou moeten geven van de uitputting van de begroting per 30 september 2012, met de kanttekening dat Sint Maarten momenteel bezig is om de tussenrekeningen op te schonen.

De baten waren per het einde van het derde kwartaal begroot op ANG 337,8 miljoen en de lasten op ANG 325,6 miljoen, resulterende in een overschot op de gewone dienst van ANG 12,2 miljoen. Het gerealiseerde tekort op de gewone dienst bedraagt per 30 september ANG 5,4 miljoen. De afwijking van ANG 17,6 miljoen wordt vrijwel volledig veroorzaakt door achterblijvende opbrengsten in de ontvangstensfeer van ANG 17,4 miljoen.

Zoals eerder aangegeven, ziet het Cft graag een uitgebreidere analyse van de realisaties van de baten en lasten, en een koppeling van de analyse naar een eindejaarsprognose. Hierbij zou naar het oordeel van het Cft ook ruim aandacht moeten worden besteed aan de financiële vertaling van risico's die zich mogelijk zouden kunnen voordoen met een al dan niet nadelige uitwerking op het saldo ultimo boekjaar zoals lopende en / of verwachte tekorten in de sociale fondsen.

Op basis van een trendanalyse met realisatiegegevens over 2011 en 2012 komt het Cft tot de conclusie dat de ontvangsten per 31 december 2012 een mogelijke tegenvaller kennen van ANG 18,4 miljoen.

De analyse en toelichting van de achterblijvende inkomsten ontbreekt en als gevolg daarvan is geen eenduidige verklaring te geven voor de tegenvallers in de belastingontvangsten. Het Cft verzoekt u daarom wederom meer diepgaande analyses op te nemen van de afwijkingen ten opzichte van de begroting in termen van 'p' en 'q'.

Maatregelen zijn dringend nodig om deze achterblijvende inkomsten op te vangen. Dit zal enerzijds gezocht moeten worden aan de uitgavenkant door bezuinigingen door te voeren. Anderzijds zijn extra inkomsten noodzakelijk. In de derde UR worden een aantal maatregelen waaronder het verkennen van dividendinkomsten uit overheidsentiteiten genoemd met het oog op het inperken van het verwacht tekort. Het Cft verzoekt geïnformeerd te worden over de stand van zaken met betrekking tot alle genoemde maatregelen ter dekking van het verwachte tekort van 2012. Daarnaast heeft het Cft u in een brief gedateerd 6 november gewezen op de dreigende overschrijding en u dienovereenkomstig geadviseerd om met onmiddellijke ingang over te gaan tot een vacature- en verplichtingenstop in combinatie met voorafgaand toezicht. Het Cft ontvangt van u graag een reactie op deze brief, in het bijzonder de mate waarin dit advies is opgevolgd alsmede een analyse van de opbrengsten van deze maatregelen voor de maanden november en december.

Het Cft signaleert daarnaast een aantal risico's voor de begroting zoals het nog moeten opschonen van tussenrekeningen, het doorwerken van tekorten uit voorgaande jaren, tekorten in enkele sociale fondsen, een zorgstelsel dat bij ongewijzigd beleid op termijn onbetaalbaar wordt en betalingsachterstanden waaraan aandacht zal moeten worden besteed. Deze risico's behoeven de aandacht van uw ministerie en een vertaling naar financiële risico's voor de begrotingsuitvoering zou onderdeel uit moeten maken van de UR.

Rentelastnorm

Sinds het in werking treden van de begroting 2012 in april 2012 zijn er geen nieuwe leningen aangegaan waardoor de geconsolideerde rentelasten van de collectieve sector (ANG 11,4 miljoen) vooralsnog binnen de rentelastnorm (ANG 27,9 miljoen) liggen.

Uit de informatie in de UR over de kapitaaldienst is niet op te maken of deze kapitaalinvesteringen voldoen aan de criteria en definitie van de UN System of National Accounts (SNA). Een omschrijving van de verschillende kapitaalinvesteringen ontbreekt waardoor het Cft deze investeringen niet kan toetsen aan de criteria en definitie van de SNA. Het Cft heeft u hierop al meermalen gewezen en verzocht om in de derde UR dit op te nemen, echter is dit nog niet opgenomen in de derde UR.

Daarnaast heeft het Cft vernomen dat er in 2011 en 2012 kapitaalinvesteringen zijn voorgefinancierd vanuit de gewone dienst tot een bedrag van ANG 10,7 miljoen, welke Sint Maarten via een leningsverzoek alsnog via de kapitaaldienst wenst aan te wenden.

Het Cft is geen voorstander van deze gang van zaken en adviseert u om in de begroting 2013 alle voorgenomen kapitaalinvesteringen op te nemen en gegeven de liquiditeitspositie daar tijdige leningsaanvragen voor in te dienen. Voor de volledigheid merkt het Cft echter nogmaals op dat leningsaanvragen niet kunnen worden goedgekeurd zolang er geen sprake is van een evenwichtige begroting. Tenslotte bevreemdt het Cft zich over het feit dat de in 2011 goedgekeurde leningsaanvraag van ANG 48 miljoen ter afbouw en ingebruikname van het nieuwe overheidsgebouw nog altijd niet is geëffectueerd aangezien hiermee aanzienlijke besparingen in de huisvestingskosten gerealiseerd zouden kunnen worden.

Liquiditeit

De stand van de bankrekeningen bedraagt aan het eind van het derde kwartaal ANG 6,2 miljoen positief. Er zijn korte termijn deposito's met lokale banken voor een bedrag van ANG 56 miljoen. Echter om voorts inzicht te krijgen in de liquiditeitspositie en de ruimte daarin om bestaande betalingsachterstanden in te lopen, wenst het Cft voortaan een liquiditeitsprognose te ontvangen.

Conclusie

De informatievoorziening in de derde UR is op onderdelen verbeterd ten opzichte van de eerste en de tweede UR en is tijdig aangeboden. Echter, de UR is qua informatie en analyse nog steeds veel te summier. Bij vrijwel alle onderdelen ontbreekt nog een adequate toelichting en ontbreekt daarnaast een eindejaarprognose, een liquiditeitsprognose en een toetsbare omschrijving van de kapitaalinvesteringen waardoor een degelijke analyse van de financiële situatie wordt bemoeilijkt.

De begrotingsuitvoering staat op gespannen voet met de Rijkswet. In de onderliggende UR wordt een tekort per het einde van het derde kwartaal gepresenteerd van ANG 5,4 miljoen. Dit tekort wordt voornamelijk veroorzaakt door tegenvallende belastingopbrengsten en een overbesteding bij een aantal ministeries. Het resultaat conform de gepresenteerde jaarprognose van Sint Maarten zelf, duidt ook op een tekort voor het jaar 2012. Sint Maarten gaat uit van ANG 17 miljoen minderopbrengsten. Een prognose voor wat betreft de lasten ontbreekt, alsmede een reactie op het advies van het Cft tot het instellen van een vacature- en verplichtingenstop in combinatie met voorafgaand toezicht. Door de verslechterde liquiditeitspositie dreigt tevens het ontstaan van nieuwe betalingsachterstanden. Het Cft is ernstig bezorgd en voorziet bij ongewijzigd (financieel) beleid een aanzienlijk tekort op de gewone dienst ontstaan. Maatregelen om het verwachte tekort voor 2012 en de betalingsachterstanden in te perken dienen op korte termijn genomen te worden.

Kenmerk
Cft 201201112
Blad
5/5

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De voorzitter van de Staten van Sint Maarten
De Secretaris Generaal van het ministerie van Financiën